

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 10/2012
30.5.2012

ÄNDRING AV KYRKOLAGENS OCH KYRKOORDNINGENS BESTÄMMELSER
OM KYRKLIGA VAPEN, SIGILL OCH STÄMPLAR

Lagen om ändring av kyrkolagen (249/2012) och kyrkomötets beslut om ändring av kyrkoordningen (251/2012) träder i kraft 1.6.2012. Lagändringarna finns i författningsdatabasen på adressen www.finlex.fi. Samtidigt upphävs lagen om den evangelisk-lutherska kyrkans vapen (785/1986) samt, även för den evangelisk-lutherska kyrkans del, statsrådets beslut om ämbetsverkens sigill (185/1985).

Till 25 kap. i kyrkolagen har fogats bestämmelser om kyrkliga vapen, sigill och stämplor. De viktigaste principerna och grunderna regleras i kyrkolagen och närmare bestämmelser om sigillens och stämplornas form, storlek, text, språk, färg, emblem, fastställande och förstöring finns i 23 kap. i kyrkoordningen.

Församlingarnas vapen

Vid sidan av kyrkans, stiftens och biskoparnas vapen kan även församlingarna i enlighet med de nya bestämmelserna ha egna vapen. Det är upp till församlingen själv att avgöra om den vill ta i bruk ett församlingsvapen; det finns inga skyldigheter enligt lagen att använda sig av vapen. Om församlingen tar i bruk ett vapen måste detta konstrueras i enlighet med de heraldiska bestämmelserna.

Församlingens vapen godkänns av församlingens kyrkofullmäktige eller församlingsrådet, men beslutet måste underställas domkapitlet i stiftet för fastställelse. Domkapitlet ska innan vapnet fastställs inhämta Riksarkivets yttrande. Det rekommenderas att församlingen skaffar ett expertutlåtande redan i det skede då vapnet utarbetas.

Bruket av församlingsvapnet övervakas av det organ som godkänt det, det vill säga kyrkofullmäktige eller församlingsrådet. Ett vapen eller dess emblem fristående utan skölden ska användas enligt heraldiska principer.

Närmare information om heraldik finns exempelvis på Riksarkivets webbplats www.arkiv.fi eller på Heraldiska Sällskapet i Finlands sida www.heraldica.fi.

Kyrkliga myndigheters sigill och stämplor

Med sigill avses till exempel en bild och text som trycks in i pappret och som används för att garantera äktheten hos ett dokument (*pressigill*) eller en bild och text som förtryckts på pappret. Med stämpel avses en motsvarande bild och text som åstadkommit med bläck.

Biskopsmötet och domkapitlen godkänner sina egna sigill och stämplor. Kontraktsprostarnas sigill och stämplor godkänns av domkapitlet. Kyrkofullmäktiges, kyrkorådets, församlingsrådets eller gemensamma kyrkorådets beslut om godkännande av församlingens eller centralregistrets sigill och stämpel ska underställas domkapitlet för fastställelse.

De kyrkliga myndigheternas sigill och stämplor är till sin form spetsovaler av två olika storlekar. Sigillens storlekar har fastslagits redan i och med statsrådets beslut 1985 och storlekarna har inte ändrats i de nyare bestämmelserna. Biskopsmötets och domkapitlens sigill och stämplor är något större i storleken än kontraktsprostarnas, församlingarnas och centralregistrens stämplor. I det fall att en kyrklig myndighets sigill till sin storlek, sitt bildmotiv eller sin text inte motsvarar bestämmelserna tillåter lagens ikraftträdelsebestämmelse användning av det tidigare fastställda sigillet till dess att sigillet måste förnyas på grund av slitage. Ikraftträdelsebestämmelsen tillåter dessutom att domkapitlet i Åbo ärkestift och domkapitlet i S:t Michels stift fortsättningsvis får använda de för dem tidigare fastställda sigillen.

Sigill och stämplor som tas ur bruk och särskilda redskap om möjliggör framställning av dem ska förstöras eller tas tillvara. Samma organ som har godkänt sigillet eller stämpeln beslutar om förstöringen. Eftersom de utgör en del av det kyrkliga kulturarvet är det att rekommendera att man före beslutet om förstöring begär ett expertutlåtande i ärendet från exempelvis Kyrkostyrelsens museiforskare, landshapsmuseet eller Riksarkivet.

Bilaga: Mätning av sigillet och stämpelns storlek.

Närmare information i frågan ger vid behov ecklesiastikråd Pirkko Pihlaja samt museiforskare Nina Lempa, e-postadresser fornamn.efternamn@evl.fi.

KYRKOSTYRELSEN

Jukka Keskitalo

Pirjo Pihlaja